

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 599/2014/EU RENDELETE

(2014. április 16.)

a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A 428/2009/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ előírja, hogy a kettős felhasználású termékeknek az Unióból való kivitelét, az Unión keresztül végzett tranzitját, illetve az Unióban tartózkodó vagy ott letelepedett bróker által végzett brókertevékenység keretében harmadik országba történő szállítását hatékony ellenőrzésnek kell alávetni.
- (2) Annak érdekében, hogy a tagállamok és az Unió eleget tehessenek nemzetközi kötelezettségvállalásaiknak, a 428/2009/EK rendelet I. melléklete megállapítja azoknak a kettős felhasználású termékeknek a jegyzékét, amelyeket az Unióban ellenőrizni kell. Az ellenőrizendő termékekről az Ausztrália Csoport, a Rakéatechnológiai Ellenőrzési Rendszer, a Nukleáris Szállítók Csoportja, a Wassenaari Megállapodás és a vegyifegyver-tilalmi egyezmény keretén belül hoznak döntéseket.
- (3) A 428/2009/EK rendelet előírja, hogy a kettős felhasználású termékeknek a rendelet I. mellékletében szereplő jegyzékét azokkal a kötelezettségekkel és vállalásokkal, valamint azok módosításaival összhangban kell aktualizálni, amelyeket a tagállamok a nonproliférációs rezsimek és export-ellenőrzési megállapodások részeseiként vagy a vonatkozó nemzetközi szerződések megerősítésével elfogadtak.
- (4) A kettős felhasználású termékeknek a 428/2009/EK rendelet I. mellékletében szereplő jegyzékét rendszeresen aktualizálni kell oly módon, hogy az teljes mértékben megfeleljen a nemzetközi biztonsági kötelezettségvállalásoknak, emellett pedig garantálni lehessen az átláthatóságot, és fenn lehessen tartani az uniós exportőrök versenyképességét. A kettős felhasználású termékek e jegyzékének késedelmes aktualizálása negatív hatással lehet a biztonságra, a nemzetközi nonproliférációs erőfeszítésekre, valamint az uniós exportőrök gazdasági tevékenységére nézve. Ugyanakkor a módosítások technikai természetéből adódóan, valamint amiatt, hogy e módosításoknak összhangban kell lenniük a nemzetközi export-ellenőrzési rendszerek keretében hozott döntésekkel, gyorsított eljárásra van szükség annak érdekében, hogy a szükséges aktualizálások hatályba léphessenek az Unióban.
- (5) A 428/2009/EK rendelet az annak alapján rendelkezésre álló négy exportengedély-típus egyikeként bevezeti az uniós általános exportengedélyt. Az uniós általános exportengedély az Unióban letelepedett exportőrök számára lehetővé teszi, hogy az ezen engedélyekre vonatkozó feltételek betartásával egyes meghatározott termékeket bizonyos meghatározott rendeltetési helyekre exportálhassanak.
- (6) Az Unióban jelenleg érvényben lévő uniós általános exportengedélyeket a 428/2009/EK rendelet II. melléklete tartalmazza. Az uniós általános exportengedélyek jellegéből adódóan szükségessé válhat bizonyos rendeltetési helyek kivonása ezen engedélyek hatálya alól, különösen akkor, ha a megváltozott körülmények azt mutatják, hogy egy adott rendeltetési hely tekintetében a könnyített exportügyletet az uniós általános exportengedély alapján többé nem célszerű engedélyezni. Ha egy rendeltetési helyet kivonnak egy uniós általános exportengedély hatálya alól, az nem gátolhatja az exportőrt abban, hogy a 428/2009/EK rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően más típusú exportengedélyt kérelmezzen.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2012. október 23-i álláspontja (HL C 68. E, 2014.3.7., 112. o.) és a Tanács 2014. március 3-i álláspontja első olvasatban (HL C 100., 2014.4.4., 6. o.). Az Európai Parlament 2014. április 3-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ A Tanács 2009. május 5-i 428/2009/EK rendelete a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról (HL L 134., 2009.5.29., 1. o.).

- (7) Annak biztosítása érdekében, hogy a kettős felhasználású termékek közös jegyzéke – a tagállamoknak a nemzetközi export-ellenőrzési rendszerek keretében vállalt kötelezettségeivel és vállalásaival összhangban – rendszeresen és időben aktualizálva legyen, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a 428/2009/EK rendelet I. mellékletének az említett rendelet 15. cikke szerinti módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is.
- (8) Annak érdekében, hogy az Unió gyorsan reagálhasson az uniós általános exportengedélyek alapján történő kivitel érzékenységeinek értékelésével összefüggő, változó körülményekre, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a 428/2009/EK rendelet II. mellékletének egyes rendeltetési helyeknek az uniós általános exportengedélyek hatálya alól való kivonása tekintetében történő módosítására vonatkozóan. Mivel ilyen módosításokat kizárólag akkor kell végrehajtani, ha az érintett exportügyletek tekintetében megnövekedett kockázatot állapítanak meg, és mivel az uniós általános exportengedélyek további alkalmazása ezen exportügyletek esetében azonnali kedvezőtlen hatással járna az Unió és tagállamai biztonságára nézve, a Bizottság sürgősségi eljárást alkalmazhat.
- (9) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (10) A 428/2009/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 428/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 9. cikk (1) bekezdése a következő albekezdésekkel egészül ki:

„Annak biztosítása érdekében, hogy csak az alacsony kockázattal járó ügyletek tartozzanak a IIa–IIc. mellékletben található uniós általános exportengedélyek hatálya alá, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el egyes rendeltetési helyeknek az uniós általános exportengedélyek hatálya alól való kivonása céljából, amennyiben ezekre a rendeltetési helyekre a 4. cikk (2) bekezdésében említett fegyverszállítási embargó vonatkozik.

Ha az említett fegyverszállítási embargó esetén rendkívüli sürgősséggel kell kizárni egyes meghatározott rendeltetési helyeket az uniós általános exportengedélyek hatályából, akkor a 23b. cikkben előírt eljárást kell alkalmazni az e bekezdés alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.”

2. A 15. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kettős felhasználású termékek I. mellékletben található jegyzékének aktualizálása céljából. Az I. mellékletet az e cikk (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően kell aktualizálni. Amennyiben az I. melléklet aktualizálása a IIa–IIg. vagy a IV. mellékletben is felsorolt kettős felhasználású termékeket érint, ezeket a mellékleteket is megfelelően módosítani kell.”

3. A szöveg a következő cikkekkkel egészül ki:

„23a. cikk

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottságnak a 9. cikk (1) bekezdésében és a 15. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2014. július 2-ától kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 9. cikk (1) bekezdésében és a 15. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 9. cikk (1) bekezdése és a 15. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve, ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

23b. cikk

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek és alkalmazandók, amennyiben nem emelnek ellenük kifogást a (2) bekezdésnek megfelelően. Az Európai Parlament és a Tanács felhatalmazáson alapuló jogi aktusról való értesítése tartalmazza a sürgősségi eljárás alkalmazásának indokait.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 23a. cikk (5) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a felhatalmazáson alapuló jogi aktust.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. április 16-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a kettős felhasználású termékekre vonatkozó export-ellenőrzési rendszer felülvizsgálatáról

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság tudatában van annak, hogy folyamatosan javítani kell az EU stratégiai-export-ellenőrzési rendszerének hatékonyságát és egységességét, nagyfokú biztonságot és megfelelő átláthatóságot biztosítva anélkül, hogy ez kedvezőtlenül érintené a kettős felhasználású termékek versenyképességét és a velük való jogszerű kereskedelmet.

Mindhárom intézmény úgy véli, hogy azért van szükség a rendszer modernizálására és további egységesítésére, hogy lépést tudjon tartani az újabb fenyegetésekkel és a gyors technológiai változásokkal, valamint hogy csökkenjen a versenytorzulás és létrejöjjön a kettős felhasználású termékek valódi közös piaca (egységes és egyenlő versenyfeltételeket teremtve az exportálóknak), továbbá hogy a harmadik országok számára továbbra is export-ellenőrzési modellként szolgáljon.

Ennek érdekében elengedhetetlen (a rendelet mellékleteiben szereplő) ellenőrzési jegyzékek aktualizálási eljárásának egyszerűsítése, a kockázatértékelés és az információcsere javítása, a megfelelőbb ágazati szabványok kidolgozása és a végrehajtás területén tapasztalt eltérések csökkentése.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság tudatában van azoknak a kérdéseknek, amelyek egyes olyan információk és kommunikációs technológiák (ikt) kivételével kapcsolatosak, amelyek az emberi jogok megsértésével összefüggésben, illetve az Unió biztonságának meggyengítésére használhatók, különösen a tömeges megfigyelésre, a figyelemmel kísérésre, a helymeghatározásra, a nyomon követésre és a cenzúrázásra használt technológiák, valamint a szoftverek sebezhetősége vonatkozásában.

Ezzel összefüggésben szakértői konzultációkra került sor, többek között a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó szakértők találkozója, a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoport és az export-ellenőrzési rendszerek keretében. A sürgős reagálást igénylő helyzetek kezelését célzó intézkedések meghozatalára a jövőben is (az EUMSZ 215. cikkén alapuló) szankciók, illetve nemzeti intézkedések révén kerül sor. Ezenkívül további erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy az export-ellenőrzési rendszerek területén multilaterális megállapodások szülessenek. A kettős felhasználású termékek kivételére vonatkozó uniós ellenőrzési politika folyamatban lévő felülvizsgálata és a vonatkozó bizottsági közlemény elkészítése keretében pedig meg kell vizsgálni az e kérdés kezelését célzó lehetőségeket. Ezzel összefüggésben mindhárom intézmény nyugtázta a Wassenaari Megállapodásban részt vevő államok között 2013. december 4-én született azon megállapodást, hogy ellenőrzés alá vonják a számítógépes rendszerekhez illetéktelen hozzáférést biztosító komplex felügyeleti eszközöket és az IP-hálózatok felügyeleti rendszereit.

Annak érdekében, hogy tovább javuljon az export-ellenőrzési rendszer és annak alkalmazása az európai egységes piac keretei között, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság arra is kötelezettséget vállalt, hogy továbbfejleszti a rendelet I. mellékletének hatályán kívül eső kettős felhasználású termékekre vonatkozó, a jelenleg alkalmazott ún. „mindenre kiterjedő” mechanizmust.

A Bizottság nyilatkozata a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról

E rendelettel összefüggésben a Bizottság emlékeztet az Európai Parlament és az Európai Bizottság közötti kapcsolatokról szóló keretmegállapodás 15. pontjában tett kötelezettségvállalására, miszerint a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével kapcsolatos munkája keretében a nemzeti szakértőkkel zajló találkozóirol a Parlament számára teljes körű tájékoztatást nyújt, és biztosítja a dokumentációhoz való teljes körű hozzáférést.

A Bizottság nyilatkozata a rendelet aktualizálásáról

A stratégiai termékek mozgására (kivitel, transzfer, brókerkevékenység és tranzit) irányuló integráltabb, hatékonyabb és egységesebb európai megközelítés érdekében a Bizottság – a lehető legrövidebb időn belül – új javaslatot fog előterjeszteni a rendelet aktualizálására.
